

ARTA ÎN BIBLIOTECĂ

Ivan PILCHIN,
redactor-șef

O scurtă privire în trecutul civilizației europene, spre începuturile bibliotecilor publice, confirmă legătura necesară și firească dintre misiunea bibliotecii și cea a instituțiilor de cultură, educație și cercetare. Vestita Bibliotecă din Alexandria, de exemplu, făcea parte din așa-numitul Templu al Muzelor – un centru religios, cultural și științific al epocii elenistice. Templul Muzelor era, astfel, un complex instituțional polivalent, de importanță strategică și identitară în viața societății greco-romane, o platformă de cultivare a valorilor estetice și a preocupărilor inovaționale, a competiției de idei și a comunicării intelectuale și artistice.

În acest sens, ideea bibliotecii publice ca parte componentă a unui sistem de instituții comunitare menite să vină în ajutorul cultivării valorilor estetice, etice și intelectuale, nu este nouă. Însă amploarea eforturilor îndreptate spre realizarea acestei idei crește abia în modernitate, odată cu evoluția tendințelor iluministe și de democratizare a spațiului cultural de interacțiune umană.

Prezența artelor, ca parte componentă a patrimoniului uman universal și autohton în viața bibliotecii de azi, reprezintă, fără îndoială, un element fundamental și indispensabil însăși ideii și rostului unei instituții de cultură și de informare publică. O confirmă și *Manifestul bibliotecilor pentru Europa* (2019), care definește bibliotecile drept „locuri-cheie pentru învățare și angajament civic; ferestre deschise pentru toți spre cultură și patrimoniu; instituții stimulative pentru cercetare și inovare”. Miza și finalitatea acestui ideal instituțional constă, totodată, în edificarea unei societăți mai puternice, mai inteligente și mai echitabile. Deci, nu societatea pentru bibliotecă, ci bibliotecă în serviciul societății.

La cei 145 de ani de la înființare, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este un spațiu comunitar cu adevărat multifuncțional, deschis atât studiului și informării, cât și cultivării sensibilității și gustului artistic prin diverse evenimente social-culturale (expoziții, proiecții de filme, concerte, simpozioane, festivaluri, lecturi publice, lansări de carte și reviste) cu participarea scriitorilor, artiștilor plastici, a muzicienilor, cineaștilor și actorilor de teatru. Antrenarea artiștilor și intelectualilor într-un dialog și în acțiuni comune cu utilizatorii bibliotecii (inclusiv în cadrul serviciilor de valorificare a abilităților creative, dar și de cunoaștere a tradițiilor artistice populare autohtone) garantează durabilitatea și eficacitatea impactului colaborării bibliotecii cu artiștii, aducând beneficii atât locuitorilor capitalei, cât și reprezentanților sferei culturii. Aceasta, cu siguranță, este cea mai bună și rezistentă investiție pe care Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și echipa ei o poate face în prezentul și în viitorul comunității chișinăuene, o contribuție incontestabilă la dezvoltarea comunității și la formarea ei intelectuală și culturală.

În acest număr al revistei *BiblioPolis*, am încercat să aducem în prim-plan dimensiunea artelor în Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Cu prilejul „Anului cultural Eugen Doga”, declarat în municipiul Chișinău în 2022, venim cu o serie de materiale de valorificare a creației muzicale a Maestrului, prezentate în cadrul conferinței online „Perceperea și înțelegerea mesajului în creația compozitorului Eugen Doga”, organizate, la 3 martie 2022, de Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”. De asemenea, completăm numărul cu cercetări și consemnări dedicate cinematografului și televiziunii naționale, arhitecturii Chișinăului și personalităților notorii ale culturii Republicii Moldova.